03.07.2026 07:22:33
ΨΗΦΙΑΚΑ
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
VARVARA ZACHARAKI

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

1 Ιουλίου 2026 | ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ | Αρ. Φύλλου **3962**

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 29646

Έγκριση Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών της Σχολής Μηχανολόγων Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΕΤΣΟΒΙΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

Έχοντας υπόψη:

Α) Τον ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141), και ιδίως τα άρθρα 79 και 90 έως 97,

Β) το άρθρο 90 «Έλεγχος των δαπανών που προκαλούν οι κανονιστικές διοικητικές πράξεις» του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133),

Γ) το π.δ. 75/2013 «Ίδρυση Σχολών στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο» (Α' 119),

Δ) την υπ' αρ. 6/2025 (Β' 3541) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΜΠ για την έγκριση του Πρότυπου Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος, στο πλαίσιο του ν. 4957/2022 (Α' 141),

Ε) τις από 2-4-2026 και 6-5-2026 αποφάσεις της Συνέλευσης της Σχολής Μηχανολόγων Μηχανικών,

ΣΤ) την από 23-4-2026 εισήγηση (συνεδρίαση 3η/2026) της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΜΠ,

Ζ) την εισήγηση του Πρύτανη,

Η) την από 19-5-2026 απόφαση (συνεδρίαση 7η/2026) της Συγκλήτου του ΕΜΠ,

Θ) το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρησης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ,

Ι) το γεγονός ότι, σύμφωνα με το άρθρο 90 του π.δ. 63/2005, με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Την έγκριση του Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών της Σχολής Μηχανολόγων Μηχανικών, ο οποίος αποτελεί Παράρτημα του Πρότυπου Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος, ως ακολούθως:

Άρθρο 1
Γενικές Αρχές

α) Οι Διδακτορικές Σπουδές (ΔΣ) αποσκοπούν στην προετοιμασία και ανάδειξη νέων ερευνητών που έχουν την ικανότητα να προάγουν την επιστημονική γνώση με αυτοδύναμη παραγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων στην επιστήμη και τεχνολογία του Μηχανολόγου Μηχανικού, καθώς και στις διεπιφάνειες με άλλες επιστημονικές περιοχές. Το πρόγραμμα ΔΣ, οργανώνεται στο πλαίσιο της Σχολής, ενιαία για όλους τους Τομείς.

β) Η Σχολή συστήνει Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΕΜΣ) για την οποία καθορίζει τη διάρκεια θητείας της και ορίζει τον Πρόεδρό της. Η ΕΜΣ συντονίζει και εισηγείται στη Γενική Συνέλευση της Σχολής για όλα τα ζητήματα που αφορούν στις μεταπτυχιακές και Διδακτορικές σπουδές της Σχολής. Η ΕΜΣ απαρτίζεται από τον Κοσμήτορα, τον Αναπληρωτή Κοσμήτορα, τον Πρόεδρο της Επιτροπής, τους Διευθυντές των Διατμηματικών Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) που συντονίζει η Σχολή, τέσσερα μέλη ΔΕΠ που ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση (ΓΣ) της Σχολής, το αρμόδιο μέλος της Γραμματείας, έναν εκπρόσωπο των μετα-

πτυχιακών φοιτητών ενός από τα ΔΠΜΣ της Σχολής με ετήσια θητεία, και έναν εκπρόσωπο των Υποψηφίων Διδακτόρων (ΥΔ) της Σχολής με ετήσια θητεία.

γ) Οι ΔΣ στη Σχολή Μηχανολόγων Μηχανικών προσφέρονται δωρεάν.

Άρθρο 2
Προϋποθέσεις και διαδικασία υποβολής αίτησης

α) Δικαίωμα υποβολής αίτησης για την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής έχουν:

(i) Οι απόφοιτοι Σχολών ΑΕΙ της ημεδαπής ή αλλοδαπής τετραετούς διάρκειας που αντιστοιχούν σε διακόσιες σαράντα (240) πιστωτικές μονάδες (ECTS), οι οποίοι είναι και κάτοχοι Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) της ημεδαπής ή αλλοδαπής στο ίδιο ή συναφές αντικείμενο με την προς εκπόνηση Διδακτορική Διατριβή που αντιστοιχεί κατ’ ελάχιστον σε εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες (ECTS),

(ii) οι απόφοιτοι Σχολών ΑΕΙ της ημεδαπής ή αλλοδαπής με πτυχία που αντιστοιχούν κατ’ ελάχιστον σε εκατόν ογδόντα (180) πιστωτικές μονάδες (ECTS), οι οποίοι είναι και κάτοχοι Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) της ημεδαπής ή αλλοδαπής στο ίδιο ή συναφές αντικείμενο με την προς εκπόνηση Διδακτορική Διατριβή και συνολικά από τους δύο κύκλους σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης συγκεντρώνουν τριακόσιες (300) πιστωτικές μονάδες (ECTS),

(iii) οι διπλωματούχοι του ΕΜΠ και των Πολυτεχνικών Σχολών της ημεδαπής ή αλλοδαπής κατ’ ελάχιστο πενταετούς φοίτησης με διπλωματική εργασία που αντιστοιχεί σε τριακόσιες (300) πιστωτικές μονάδες (ECTS), οι οποίοι διαθέτουν ενιαίο και αδιάσπαστο τίτλο σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου (integrated master), και

επιπλέον, οι υποψήφιοι θα πρέπει να έχουν γνώση τουλάχιστον της αγγλικής γλώσσας σε επίπεδο Γ1 (C1).

β) Η Σχολή μετά από εισήγηση του οικείου Τομέα και απόφαση της Γενικής Συνέλευσης δύναται να προκηρύσσει θέσεις Υποψηφίων Διδακτόρων (ΥΔ), οι οποίες δημοσιοποιούνται και αναρτώνται στον διαδικτυακό τόπο της Σχολής και του Ιδρύματος. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής, αφορά συγκεκριμένες επιστημονικές περιοχές και μέγιστο αριθμό θέσεων που προτείνει ο οικείος Τομέας και αποφασίζει η Γ.Σ. της Σχολής. Αιτήσεις για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής μπορούν να υποβληθούν σε ανταπόκριση προκήρυξης της ΓΣ της Σχολής.

γ) Αιτήσεις για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής υποβάλλονται στη Γραμματεία της Σχολής δύο φορές κατ’ έτος, και συγκεκριμένα κατά τους μήνες Μάρτιο και Σεπτέμβριο, με καταληκτική ημερομηνία την τελευταία εργάσιμη ημέρα του αντίστοιχου μήνα. Σε περίπτωση ανάγκης εγγραφής υποψηφίων Διδακτόρων για την πλήρωση αδήριτων αναγκών εγκεκριμένων ερευνητικών έργων ή για άλλους ειδικούς λόγους κατόπιν τεκμηρίωσης, δύναται η ΣΜΜ να δεχθεί αιτήσεις κατόπιν πρωτοβουλίας μέλους ΔΕΠ της Σχολής που θα εγκριθεί από τη ΓΣ της ΣΜΜ.

δ) Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται με βάση τα όσα ορίζονται στο παρόν ΠΚΔΣ, να υποβάλλουν αίτηση στη Γραμματεία της Σχολής για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Στην αίτηση περιλαμβάνονται: η επιστημονική περιοχή και ο αντίστοιχος Τομέας, ο προτεινόμενος τίτλος της Διδακτορικής Διατριβής, σύντομο υπόμνημα με το αντικείμενο που θα πραγματεύεται η Διδακτορική Διατριβή (περιλαμβάνει τουλάχιστον: αντικείμενο/περιοχή, πρόβλημα και στόχους), η προτεινόμενη γλώσσα συγγραφής (ελληνική ή αγγλική), καθώς και ο/οι προτεινόμενος/-οι ως επιβλέπων/-οντες της Διδακτορικής Διατριβής.

ε) Η αίτηση πρέπει απαραίτητα να συνοδεύεται από (i) αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα του υποψηφίου, (ii) αντίγραφα τίτλων σπουδών, (iii) πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας και βεβαίωση με τα αντίστοιχα ECTS σε περίπτωση που δεν αναφέρονται στην αναλυτική βαθμολογία, (iv) πιστοποιητικό γνώσης της αγγλικής γλώσσας και τυχόν άλλης ξένης γλώσσας που γνωρίζει ο υποψήφιος, (v) δύο συστατικές επιστολές εκ των οποίων μια τουλάχιστον από ακαδημαϊκό χώρο και (vi) φωτοτυπία αστυνομικής ταυτότητας ή άλλου στοιχείου ταυτοποίησης.

Για την ακαδημαϊκή αναγνώριση τίτλων σπουδών της αλλοδαπής εφαρμόζεται το ισχύον νομικό πλαίσιο. Αιτήσεις χωρίς όλα τα παραπάνω συνοδευτικά, ή χωρίς Υπεύθυνη Δήλωση του ν. 1599/86 ότι όσα έγγραφα απουσιάζουν θα προσκομιστούν εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, δεν συμμετέχουν στη διαδικασία επιλογής.

στ) Οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων κοινοποιούνται από τη Γραμματεία της Σχολής στις αρμόδιες Επιτροπές Επιλογής και στους προτεινόμενους από τους ενδιαφερομένους επιβλέποντες, το αργότερο εντός πενθημέρου από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων.

ζ) Η αξιολόγηση των αιτήσεων γίνεται από την οικεία τριμελή Επιτροπή Επιλογής του Τομέα στον οποίον θα εκπονηθεί η Διδακτορική Διατριβή. Οι Επιτροπές Επιλογής, μία ανά Τομέα της Σχολής, ορίζονται κατ’ έτος από τη ΓΣ της Σχολής, μετά από πρόταση του Τομέα. Στις Επιτροπές Επιλογής συμμετέχουν κατά προτεραιότητα οι Διευθυντές των Τομέων.

η) Οι προτεινόμενοι ως επιβλέποντες υποβάλλουν στις οικείες Επιτροπές Επιλογής, εντός μιας εβδομάδας από την κοινοποίηση σε αυτούς των αιτήσεων, εισηγητικό σημείωμα με τη γνώμη τους και, σε περίπτωση θετικής γνώμης, την προτεινόμενη σύνθεση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, σύμφωνα με τις προβλέψεις της νομοθεσίας.

θ) Η εκάστοτε Επιτροπή Επιλογής εξετάζει τις υποβληθείσες αιτήσεις και τα συνυποβαλλόμενα έγγραφα, τα εισηγητικά σημειώματα των προτεινόμενων επιβλεπόντων, και εφόσον κρίνει ότι χρειαστεί, καλεί σε συνέντευξη τους υποψηφίους. Στη συνέχεια, υποβάλει στη ΓΣ της Σχολής εισήγηση στην οποία αναγράφονται οι λόγοι για τους οποίους ένας υποψήφιος πληροί ή δεν πληροί τις προϋποθέσεις προκειμένου να γίνει δεκτός, συνοδευόμενη από το εισηγητικό σημείωμα του προτεινόμενου επιβλέποντα. Σε περίπτωση που ένας ενδιαφερόμενος δεν έχει προτείνει επιβλέποντα, αλλά η αίτησή του έχει κριθεί θετικά από την Επιτροπή Επιλογής χωρίς το εισηγητικό σημείωμα της προηγούμενης παραγράφου, αυτός και τα υπόλοιπα δύο μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής δύνανται να ορισθούν από τη ΓΣ της Σχολής, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Επιλογής, με τη σύμφωνη γνώμη του προτεινόμενου επιβλέποντος και των άλλων δύο μελών της επιτροπής.

ι) Η ΓΣ της Σχολής, συνεκτιμώντας το υπόμνημα της Επιτροπής Επιλογής και του προτεινόμενου επιβλέποντα, όταν υπάρχει, εγκρίνει ή απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση του υποψηφίου. Στην εγκριτική απόφαση της ΓΣ ορίζεται και η γλώσσα συγγραφής της Διδακτορικής Διατριβής. Στην περίπτωση συγγραφής σε γλώσσα διαφορετική της ελληνικής, και εφόσον ο ΥΔ έχει την ελληνική ως μητρική γλώσσα, η Διδακτορική Διατριβή θα πρέπει να συνοδεύεται από εκτεταμένη περίληψη στην ελληνική γλώσσα. Η ακριβής έκταση της περίληψης αυτής έγκειται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, σε συνεννόηση με τον Υ.Δ. Ο προταθείς από τον υποψήφιο τίτλος της Διδακτορικής Διατριβής θεωρείται προσωρινός και μπορεί να αλλάξει μέχρι την ημερομηνία υπεράσπισης της Διατριβής με αίτηση του υποψηφίου προς τη ΓΣ της Σχολής, με τη σύμφωνη γνώμη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Στην εγκριτική απόφαση η ΓΣ δύναται να καθορίσει ως προϋπόθεση για την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος την παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών (προ-διδακτορικών) μαθημάτων της Σχολής ή άλλων Σχολών του ΕΜΠ, σύμφωνα με εισήγηση της επιτροπής επιλογής νέων υποψηφίων Διδακτόρων του εκάστοτε τομέα. Αυτή η εκπαιδευτική διαδικασία θα πρέπει να ολοκληρώνεται εντός του πρώτου ή το πολύ του δεύτερου έτους των Διδακτορικών Σπουδών.

ια) Στην ίδια συνεδρίαση, η ΓΣ της Σχολής ορίζει την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή του υποψηφίου Διδάκτορα, έχοντας προηγουμένως εξασφαλίσει τη συναίνεση των μελών της. Η ημερομηνία ορισμού της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής θεωρείται ως ημερομηνία έναρξης της εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής και εγγραφής του υποψηφίου διδάκτορα στα μητρώα της Σχολής. Αυτή η ημερομηνία έναρξης αλλάζει μόνο σε εξαιρετική περίπτωση που θα αφορά ουσιαστική αλλαγή επιστημονικού θέματος και περιεχομένου της Διδακτορικής Διατριβής, η οποία θα συμπεριλαμβάνει και την αλλαγή του/των κύριου/-ων επιβλέποντα/-όντων.

ιβ) Η όλη διαδικασία επιλογής των ΥΔ ολοκληρώνεται εντός 40 ημερολογιακών ημερών από την προθεσμία υποβολής αιτήσεων των ενδιαφερομένων.

ιγ) Μετά την έγκριση εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής, η Γραμματεία της Σχολής ενημερώνει το σχετικό μητρώο και αναρτά στον διαδικτυακό τόπο της Σχολής, στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, το όνομα του υποψήφιου διδάκτορα, τον προσωρινό τίτλο και το αντικείμενο της Διδακτορικής Διατριβής, καθώς και το όνομα και την ιδιότητα του επιβλέποντος και των άλλων μελών της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής.

Άρθρο 3
Χρονική διάρκεια σπουδών - αναστολή φοίτησης

α) Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη, από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής.

β) Οι ΥΔ, για μέχρι έξι (6) πλήρη ακαδημαϊκά έτη από την πρώτη εγγραφή τους, έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές για τους υποψηφίους διδάκτορες, όπως προβλέπεται από τους αντίστοιχους κανονισμούς υποτροφιών ή άλλους ομοειδείς κανονισμούς. Επίσης, διατηρούν δικαίωμα πρόσβασης, δανεισμού και χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών έως και τρία (3) έτη μετά την ολοκλήρωση της διδακτορικής τους διατριβής.

γ) Ο μέγιστος χρόνος παραμονής στα Προγράμματα Διδακτορικών Σπουδών είναι τα έξι (6) ημερολογιακά έτη. Με απόφαση της ΓΣ της Σχολής, κατόπιν αιτήματος του υποψήφιου διδάκτορα και σύμφωνης γνώμης της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, δύναται να παρατείνεται κατ’ εξαίρεση η ανώτατη χρονική διάρκεια εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής κατά μέγιστο για δύο (2) επιπλέον έτη, για σπουδαίο λόγο. Κατά τη διάρκεια της εγκριθείσας παράτασης ο υποψήφιος Διδάκτορας διατηρεί όλα τα δικαιώματα που αναφέρονται

στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ) της Σχολής σε ό,τι αφορά στην παρακολούθηση μαθημάτων στο πλαίσιο των Διδακτορικών Σπουδών του. Μετά την παρέλευση αυτού του χρονικού διαστήματος, ο υποψήφιος διδάκτορας διαγράφεται από τα οικεία μητρώα της Σχολής.

δ) Οι ΥΔ έχουν τη δυνατότητα να διακόψουν προσωρινά την εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής τους το ανώτερο τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη, είτε συνεχόμενα είτε διακεκομμένα. Η διακοπή γίνεται με αίτηση αναστολής φοίτησης για εξαιρετικούς λόγους του Υποψήφιου Διδάκτορα που κατατίθεται στη Γραμματεία της Σχολής, στην οποία αναφέρεται το χρονικό διάστημα και οι λόγοι για τους οποίους ζητείται η αναστολή φοίτησης και αν αυτή εγκριθεί από τη ΓΣ της Σχολής, το χρονικό διάστημα αναστολής φοίτησης δεν συνυπολογίζεται στο μέγιστο συνολικό χρόνο διάρκειας παραμονής στο ΠΔΣ.

Άρθρο 4
Εκπόνηση και παρακολούθηση Διδακτορικής Διατριβής

α) Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους, και σε χρονική περίοδο που ορίζεται από τη Γραμματεία της Σχολής, οι ΥΔ εγγράφονται ετησίως στη Σχολή καθ’ όλη τη διάρκεια των σπουδών τους. Τυχόν μη εγγραφή τους για δύο συνεχή έτη συνεπάγεται την απώλεια της ιδιότητάς τους ως ΥΔ κατόπιν σχετικής απόφασης της ΓΣ της Σχολής.

β) Για την ικανοποιητική πρόοδο της Διδακτορικής Διατριβής, κάθε ΥΔ πρέπει να έχει επαρκή φυσική παρουσία στη Σχολή ή/και στα συνεργαζόμενα με αυτήν Ερευνητικά Κέντρα κατά τη διάρκεια της οποίας θα ασχολείται αποκλειστικά με το ερευνητικό του αντικείμενο.

γ) Οι ΥΔ υποχρεούνται να υποβάλλουν μέχρι το τέλος κάθε ημερολογιακού έτους ετήσιο υπόμνημα προόδου προς την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή. Η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή δύναται να συμπληρώνει το υπόμνημα αυτό και υποχρεούται να προχωρεί σε ουσιαστική αποτίμηση της ετήσιας προόδου της Διδακτορικής Διατριβής του υποψηφίου, να υπογράφει και να καταθέτει το υπόμνημα αυτό στη Γραμματεία της Σχολής, η οποία τις καταχωρεί στον ατομικό φάκελο του υποψήφιου διδάκτορα. Η Γραμματεία της Σχολής υποχρεούται να ενημερώνει την Επιτροπή Μεταπτυχιακών της Σχολής για τις περιπτώσεις όπου η πρόοδος της Διδακτορικής Διατριβής δεν κρίνεται θετική.

δ) Οι Υποψήφιοι Διδάκτορες που κατά τη διάρκεια εκπόνησης της Διατριβής τους δεν υποβάλλουν ετήσιο υπόμνημα προόδου για δύο (2) συνεχή χρόνια ή των οποίων η αποτίμηση της ετήσιας προόδου είναι αρνητική για δύο (2) συνεχή χρόνια από την ΤΣΕ, καλούνται στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών της Σχολής, στην οποία παρίσταται και η Συμβουλευτική Επιτροπή, προκειμένου να εξηγηθεί το γεγονός αυτό και να αποφασιστεί αιτιολογημένα η εισήγηση προς την Γενική Συνέλευση της Σχολής σχετικά με την υπό όρους συνέχιση της διατριβής ή η διαγραφή τους από τα μητρώα των ΥΔ της Σχολής. Σε περίπτωση μη ανταπόκρισης του ΥΔ στην πρόσκληση της επιτροπής, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει ο ΥΔ, για περίοδο μεγαλύτερη των τριάντα (30) ημερών, η ΕΜΣ προχωρά στην εξέταση του θέματος.

Άρθρο 5
Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Υποψηφίων Διδακτόρων

α) Οι ΥΔ οφείλουν να επιδιώκουν την ενεργή παρουσία τους στη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα, κυρίως με τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της έρευνας τους ή/και με επιστημονικές συνεργασίες. Απαραίτητη προϋπόθεση για την τελική αξιολόγηση της Διατριβής είναι ο ΥΔ να έχει παρουσιάσει στοιχεία του έργου του σε δύο (2) τουλάχιστον δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά ή πρακτικά διεθνών συνεδρίων με κρίση ή κεφάλαια σε επιστημονικούς συλλογικούς τόμους, εκτός αν τεκμηριωμένα δικαιολογείται η απουσία τους.

β) Οι ΥΔ μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία με την παροχή επικουρικού διδακτικού έργου, υποστηρίζοντας φοιτητές του πενταετούς προγράμματος σπουδών και των μεταπτυχιακών προγραμμάτων της Σχολής σε φροντιστηριακές και εργαστηριακές ασκήσεις, ή/και στην εκπόνηση διπλωματικών εργασιών, εφόσον οι τελευταίες σχετίζονται με το θέμα της Διδακτορικής Διατριβής τους. Επίσης, συμμετέχουν στην επιτήρηση των γραπτών εξετάσεων των μαθημάτων του πενταετούς προγράμματος σπουδών, σύμφωνα με το πρόγραμμα που καταρτίζει ο οικείος Τομέας. Η απασχόληση αυτή πρέπει να αναγνωρίζεται (π.χ. με βεβαίωση παροχής του επικουρικού διδακτικού αυτού έργου από τη Γραμματεία της Σχολής ή με αναγραφή του ονόματος του Υποψήφιου Διδάκτορα στο Πρόγραμμα Σπουδών κατόπιν απόφασης της ΓΣ της Σχολής) και δεν πρέπει, με ευθύνη του επιβλέποντα καθηγητή, να αποσπά τους υποψήφιους Διδάκτορες από τις βασικές τους υποχρεώσεις.

γ) Το επικουρικό διδακτικό έργο με αποζημίωση, προκηρύσσεται ανά Τομέα από τη Σχολή και η επιλογή των Υποψηφίων Διδακτόρων που το παρέχουν γίνεται με απόφαση της ΓΣ της Σχολής μετά από εισήγηση του οικείου Τομέα. Οι Υποψήφιοι Διδάκτορες δεν υποχρεούνται να παρέχουν επικουρικό διδακτικό έργο αν δεν

αποζημιώνονται. Τυχόν αποζημίωση, καθώς και τα ανώτατα όρια απασχόλησης των ΥΔ για επικουρικό έργο, καθορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου του ΕΜΠ.

δ) Οι ΥΔ, εφόσον τους ανατεθεί, υποχρεούνται να συμβάλουν στην επιτήρηση των εξεταζομένων στις εξετάσεις των μαθημάτων της Σχολής, σύμφωνα με το πρόγραμμα που καταρτίζει ο οικείος Τομέας.

ε) Οι Υποψήφιοι Διδάκτορες δύνανται να συμμετέχουν σε ερευνητικά έργα/προγράμματα του ΕΜΠ ή άλλων συνεργαζόμενων Ερευνητικών κέντρων ή ΑΕΙ και να λαμβάνουν υποτροφίες στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων, αυτοχρηματοδοτούμενων ή λοιπών έργων/προγραμμάτων για την οικονομική ενίσχυση της Διδακτορικής τους έρευνας.

στ) Η ΓΣ της Σχολής μπορεί να προβεί σε διαγραφή ενός ΥΔ από το σχετικό μητρώο της Σχολής στις εξής περιπτώσεις:

(i) Μετά από αίτηση του/της ΥΔ,

(ii) εάν δεν εγγραφεί για δύο συνεχή έτη κατά την προβλεπόμενη στην παρ. (α) του άρθρου 4 ετήσια εγγραφή,

(iii) εάν εξαντληθεί η μέγιστη επιτρεπτή χρονική διάρκεια εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής σύμφωνα με το άρθρο 3 (γ),

(iv) εάν δεν έχει επιδείξει επαρκή επιστημονική πρόοδο, γεγονός το οποίο τεκμηριώνεται από το εάν δεν υποβληθεί το υπόμνημα προόδου της Διδακτορικής Διατριβής από τον ΥΔ για δύο (2) συνεχή έτη ή εάν η αποτίμηση της έκθεσης προόδου είναι αρνητική για δύο (2) συνεχή έτη από την ΤΣΕ, όπως αυτά προβλέπονται στην παρ. (δ) του άρθρου 4 και η ΕΜΣ, κατόπιν σχετικής συνεδρίασης, αποφασίσει την οριστική διαγραφή του από τα μητρώα των ΥΔ της Σχολής,

(v) Εάν υποπέσει στο παράπτωμα της λογοκλοπής ή σε σοβαρό παράπτωμα που εμπίπτει στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας με βάση το ισχύον νομικό πλαίσιο.

Άρθρο 6
Επιβλέπων και Συμβουλευτική Επιτροπή

α) Στην Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή δύνανται να συμμετέχουν ως μέλη όλες οι βαθμίδες μελών ΔΕΠ, Ερευνητών, Ομότιμων Καθηγητών και Αφυπηρετησάντων μελών ΔΕΠ από την Ελλάδα που αναφέρονται στο άρθρο 94 παρ. 1 και 2 του ν. 4957/2022 εφόσον διαθέτουν Διδακτορικό δίπλωμα και ερευνητική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της Διδακτορικής Διατριβής. Αντίστοιχα, δύνανται να συμμετέχουν ως μέλη όλες οι βαθμίδες μελών ΔΕΠ και Ερευνητών από το εξωτερικό που πληρούν τις ίδιες προϋποθέσεις. Στη συμβουλευτική επιτροπή μετέχει τουλάχιστον ένα (1) μέλος της Σχολής Μηχανολόγων Μηχανικών ΕΜΠ ως κύριος επιβλέπων την Διδακτορική Διατριβή με βάση το ισχύον νομικό πλαίσιο. Στην περίπτωση συνεργασίας του ΕΜΠ με Ερευνητικό Κέντρο της Ελλάδας ή του εξωτερικού, δύναται να οριστεί ως δεύτερος κύριος επιβλέπων, ερευνητής ύστερα από απόφαση της ΓΣ της Σχολής.

β) Τα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής έχουν είτε ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο, είτε ίδιο ή συναφές επιστημονικό έργο με την προς εκπόνηση Διδακτορική Διατριβή. Ο αριθμός των αφυπηρετησάντων μελών Δ.Ε.Π. που συμμετέχουν ως μέλη στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή δεν δύναται να υπερβαίνει τον έναν (1). Η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή είναι αρμόδια για την υποστήριξη του υποψήφιου Διδάκτορα κατά τη διαδικασία εκπόνησης και συγγραφής της Διδακτορικής Διατριβής και την παρακολούθηση της προόδου της. Ο/οι επιβλέπων/-οντες και το/τα μέλος/μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής δεν δικαιούνται αμοιβής ή άλλης αποζημίωσης για την υποστήριξη της εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής.

γ) Αλλαγή ενός ή περισσότερων μελών της τριμελούς συμβουλευτικής Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένου του επιβλέποντος (ή των επιβλεπόντων) γίνεται μετά από αίτημα του ΥΔ προς τη Γ.Σ. της Σχολής, η οποία θα συνοδεύεται από έγγραφη συναίνεση των μελών αυτών. Αν κάποιο από τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, συμπεριλαμβανομένου του επιβλέποντος (ή των επιβλεπόντων), εκλείψει ή διαπιστωμένα αδυνατεί να τελέσει χρέη επιβλέποντος για μεγάλο χρονικό διάστημα, μετά από αίτημα του ίδιου ή του υποψήφιου διδάκτορα, με απόφαση της ΓΣ της Σχολής, δύναται να ορίζεται αντικαταστάτης του έως την ολοκλήρωση της εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής. Επιπλέον, η ΓΣ της Σχολής, εκτιμώντας τις περιστάσεις, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών δύναται σε εξαιρετικές περιπτώσεις να αναθέτει σε άλλο μέλος ΔΕΠ την επίβλεψη της Διδακτορικής Διατριβής, κατόπιν αίτησης του υποψήφιου Διδάκτορα και σύμφωνης γνώμης του νέου προτεινόμενου επιβλέποντος, ακόμη και καθ’ υπέρβαση του μέγιστου επιτρεπόμενου αριθμού επιβλέψεων υποψηφίων Διδακτόρων, ώστε να προστατευτεί το έργο του Υ.Δ. Μπορεί επίσης, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να προβαίνει σε αλλαγή ενός ή περισσοτέρων μελών της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, κατόπιν αίτησης του υποψήφιου διδάκτορα και σύμφωνης γνώμης μόνον του/των νέου/νέων μελών.

δ) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η πλήρης και ουσιαστική επίβλεψη των υποψηφίων Διδακτόρων και η δυνατότητα απρόσκοπτης χρήσης της απαιτούμενης υλικοτεχνικής υποδομής από αυτούς, ο μέγιστος αριθμός υποψηφίων Διδακτόρων ανά επιβλέποντα ορίζεται κατ’ αρχάς σε πέντε (5). Στον αριθμό αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται οι επιβλέψεις Διδακτορικών Διατριβών η εκπόνηση των οποίων πραγματοποιείται σε Ερευνητικά Κέντρα ή Ινστιτούτα, με ουσιαστική συνεπίβλεψη των οικείων Ερευνητών, καθώς και οι συνεπιβλέψεις μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων ή διεθνών συμφωνιών του ΕΜΠ για την απόκτηση κοινών διδακτορικών τίτλων με άλλα ΑΕΙ.

ε) Ένα μέλος ΔΕΠ μπορεί να αναλάβει την επίβλεψη νέου ΥΔ, καθ’ υπέρβαση του μέγιστου αριθμού, μετά από αίτηση του προς την αρμόδια Τριμελή Επιτροπή Επιλογής στην οποία αναφέρει (i) τους λόγους για τους οποίους επιθυμεί την υπέρβαση του ορίου, (ii) το προσωπικό του ιστορικό επίβλεψης Διδακτορικών Διατριβών και την ολοκλήρωση ή μη αυτών, (iii) τον χρόνο που μπορεί να διαθέτει για την αιτούμενη επίβλεψη, με βάση (α) το έντυπο δήλωσης καθηκόντων του τελευταίου έτους, και (β) τη σύνθεση της ερευνητικής του ομάδας. Η Επιτροπή Επιλογής αποφασίζει αιτιολογημένα επί της αιτούμενης υπέρβασης και εισηγείται αναλόγως στη ΓΣ της Σχολής.

στ) Αν ο επιβλέπων μετακινηθεί σε άλλη Σχολή του ΕΜΠ ή άλλο ΑΕΙ, ή αφυπηρετήσει, δύναται να συνεχίσει να εκτελεί χρέη επιβλέποντος/ουσας της Διδακτορικής Διατριβής, εφόσον συναινεί, και, αν η Γ.Σ. το εγκρίνει, τότε ο τίτλος απονέμεται κανονικά από το ΕΜΠ, από τη Σχολή που ξεκίνησε η εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση μετακίνησης μέλους ή μελών της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής σε άλλα ιδρύματα.

ζ) Εάν κάποιος ΥΔ θεωρήσει ότι έχει υποστεί διακρίσεις εις βάρος του, ή οιαδήποτε άλλη συμπεριφορά η οποία παραβιάζει την ακαδημαϊκή δεοντολογία εκ μέρους οποιουδήποτε μέλους της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, έχει το δικαίωμα να προσφύγει στον Κοσμήτορα της Σχολής, ο οποίος υποχρεούται να κοινοποιήσει την καταγγελία στη Επιτροπή Δεοντολογίας, να συγκαλέσει την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών για να διερευνήσει το πρόβλημα και να εισηγηθεί κάθε δυνατή ενέργεια στην ΓΣ της Σχολής για την προστασία του κύρους της Σχολής και του Ιδρύματος, του υποψηφίου Διδάκτορα και της Διδακτορικής Διατριβής.

Άρθρο 7
Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής με συνεπίβλεψη

Η Σχολή Μηχανολόγων Μηχανικών του ΕΜΠ είναι δυνατό να συνεργάζεται, με Σχολές, Τμήματα ΑΕΙ, αναγνωρισμένα Ερευνητικά Κέντρα και Ινστιτούτα της ημεδαπής και της αλλοδαπής, για την εκπόνηση Διδακτορικών Διατριβών με συνεπίβλεψη (κοινοί τίτλοι), σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο. Ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής με συνεπίβλεψη χορήγησης ενιαίου ή χωριστού τίτλου κ.ά., καθώς και με τη διαδικασία δημόσιας υπεράσπισης αυτής καθορίζονται στο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας, που καταρτίζεται μεταξύ του ΕΜΠ και των συνεργαζόμενων Πανεπιστημιακών Τμημάτων/Φορέων της ημεδαπής/αλλοδαπής και εγκρίνεται από τα αρμόδια όργανα (Συνέλευση Σχολής, Σύγκλητο και τα όργανα διοίκησης άλλων ιδρυμάτων).

Άρθρο 8
Αξιολόγηση της Διδακτορικής Διατριβής

α) Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της Διδακτορικής Διατριβής ο ΥΔ υποβάλλει το τελευταίο υπόμνημα σχετικά με την πρόοδο αυτής προς την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή. Η ΤΣΕ υποβάλλει έγγραφη θετική εισήγηση προς τη ΓΣ της Σχολής, η οποία εγκρίνει την υποστήριξη της Διδακτορικής Διατριβής, την οριστικοποίηση του τίτλου της στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, την οριστικοποίηση της γλώσσας συγγραφής και ορίζει τη σύνθεση της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής σύμφωνα με το εδάφιο (γ) του παρόντος άρθρου. Στην εισήγηση της ΤΣΕ τεκμηριώνονται τα πρωτότυπα σημεία της Διδακτορικής Διατριβής τα οποία προάγουν την επιστήμη, πιστοποιούνται οι προαπαιτούμενες δημοσιεύσεις, και επισυνάπτεται βιογραφικό σημείωμα του υποψηφίου Διδάκτορα. Αν δεν κατατεθεί η τελική εισήγηση της ΤΣΕ, προς τη ΓΣ της Σχολής εντός τριών (3) μηνών, ή αν αυτή είναι αρνητική, η διαδικασία δύναται να συνεχιστεί, μετά από αίτηση του υποψηφίου προς τη ΓΣ της Σχολής, η οποία μπορεί να προβεί σε διερεύνηση του ζητήματος, σε συστάσεις, ή εάν αυτό κριθεί σκόπιμο, ακόμα και σε πλήρη αλλαγή σύστασης της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, εξαιρώντας ένα ή και περισσότερα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής με σκοπό την έγκαιρη εξέταση της Διατριβής, αλλά και την προστασία του ΥΔ και του ερευνητικού έργου.

β) Πριν από την υποστήριξη της Διδακτορικής Διατριβής, ο ΥΔ υποβάλλει στη Γραμματεία της Σχολής υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 ότι (i) έχει τηρήσει τους κανόνες ακαδημαϊκής δεοντολογίας, (ii) δεν έχει υποβάλλει ολόκληρη τη Διδακτορική Διατριβή ή ουσιώδη μέρη της προς κρίση σε άλλες Εξεταστικές Επιτροπές και (iii) δεν έχει υποβληθεί προηγουμένως σε δοκιμασία επί Διδακτορία με το ίδιο θέμα.

γ) Η αξιολόγηση της Διδακτορικής Διατριβής γίνεται από Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή η οποία ορίζεται με απόφαση της ΓΣ της Σχολής, ύστερα από εισήγηση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, με κριτήριο τη συνάφεια του γνωστικού τους αντικειμένου ή/και του ερευνητικού τους έργου με το αντικείμενο της Διδακτορικής Διατριβής. Ως μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής ορίζονται υποχρεωτικά τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και τέσσερα (4) ακόμα μέλη, τα οποία ανήκουν στις κατηγορίες που αναφέρονται στο άρθρο 94 παρ. 1 και 2 και άρθρο 95 παρ. 1 του ν. 4957/2022. Σε κάθε περίπτωση, ο μέγιστος συνολικός αριθμός ομότιμων καθηγητών και αφυπηρετησάντων μελών δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) μέλη. Επιπλέον, κατ’ ελάχιστον τέσσερα (4) από τα επτά (7) μέλη της εξεταστικής επιτροπής θα πρέπει να είναι μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού που ανήκουν στο ΕΜΠ.

δ) Η προφορική ανάπτυξη και υποστήριξη της Διδακτορικής Διατριβής από τον υποψήφιο Διδάκτορα γίνεται δημόσια ενώπιον της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία υποβάλει ερωτήσεις προς τον υποψήφιο. Η συνεδρίαση για τη δημόσια υποστήριξη της Διατριβής δύναται να πραγματοποιηθεί και με τη χρήση μέσων τηλεδιάσκεψης, εφόσον δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία όλων των μελών της εξεταστικής επιτροπής. Στη συνέχεια, η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή συνεδριάζει χωρίς την παρουσία τρίτων, κρίνει την εργασία ως προς την ποιότητα, την πληρότητα, την πρωτότυπη σκέψη και τη συμβολή στην επιστήμη, και με βάση αυτά τα κριτήρια εγκρίνει ή απορρίπτει την απονομή του Διδακτορικού διπλώματος. Ο επιβλέπων της εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής είναι υπεύθυνος για τον συντονισμό των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τον τόπο και χρόνο υποστήριξης της Διδακτορικής Διατριβής τα οποία κοινοποιεί στη Γραμματεία της Σχολής. Η Γραμματεία της Σχολής κοινοποιεί εγκαίρως την πρόσκληση παρουσίασης στα ενδιαφερόμενα μέρη.

ε) Για την απονομή του Διδακτορικού διπλώματος απαιτείται η σύμφωνη γνώμη και η θετική αξιολόγηση της Διδακτορικής Διατριβής από πέντε (5) τουλάχιστον μέλη, τα οποία και θα πρέπει να υπογράψουν το πρακτικό της εξέτασης και να το καταθέσουν στη Γραμματεία της Σχολής το οποίο διαβιβάζεται, διά της Γραμματείας, στη ΓΣ της Σχολής. Το πρακτικό αυτό συντάσσεται στην ελληνική ή στην αγγλική γλώσσα και τα μέλη υπογράφουν είτε με φυσική είτε με ηλεκτρονική υπογραφή.

στ) Μετά την έγκριση της Διδακτορικής Διατριβής, ο ΥΔ υποχρεούται να καταθέσει ηλεκτρονικό αρχείο της Διδακτορικής Διατριβής του στο Ιδρυματικό Αποθετήριο (DSpace) της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του ΕΜΠ. Επίσης, πρέπει να καταθέσει στη Γραμματεία της Σχολής συμπληρωμένο Απογραφικό Δελτίο του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, σε ηλεκτρονική μορφή.

ζ) Μετά τη διαβίβαση του Πρακτικού της εξέτασης με την έγκριση της Διδακτορικής Διατριβής, ο Κοσμήτορας της Σχολής υποχρεούται στην επόμενη ΓΣ της Σχολής, να φροντίσει για την αναγόρευση - καθομολόγηση του νέου Διδάκτορα του Ιδρύματος, παρουσία του αρμόδιου Αντιπρύτανη και άλλων προσκεκλημένων με βάση το ισχύον νομικό πλαίσιο. Ως ημερομηνία αναγόρευσης θεωρείται η ημερομηνία της συνεδρίασης της Γ.Σ. της Σχολής. Ο ΥΔ μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης επιτυχούς περάτωσης πριν από την αναγόρευση και καθομολόγησή του από τη ΓΣ της Σχολής. Στην περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο ο ΥΔ αδυνατεί να παραστεί στη συγκεκριμένη εκδήλωση, προσκαλείται από την Γραμματεία στην επόμενη εκδήλωση αναγόρευσης - καθομολόγησης - απονομής Διδακτορικού Διπλώματος. Εφόσον ο ΥΔ αιτηθεί σχετικά, επιτρέπεται η καθομολόγηση με τρόπους πέραν της φυσικής παρουσίας, με μέσα εξ αποστάσεως.

η) Κατά την τελετή της αναγόρευσης, ο νέος Διδάκτορας καθομολογεί τα εξής: «Επειδήπερ η περίσεμνος των Μηχανολόγων Μηχανικών Σχολή, του μεν Κοσμήτορος εισηγουμένου, του δε Πρυτάνεως συνεπινεύοντος, εις τους διδάκτορας αυτής ηξίωσε καταλέξαι με, πίστιν δίδωμι τήνδε: Την επιστήμην μετά χρηστότητος και ήθους συνεζευγμένην καθ’ άπαντα τον βίον ασκήσω και ου δοκείν μόνον, αλλά και άριστος/-η είναι, εν τω βίω επιτηδεύσω. Πνεύμα δε, όση μοι δύναμις, κατ’επιστήμην εμπεδώσω, περί παν δε το καλόν διαγωνιζόμενος (διαγωνιζομένη) και αμιλλώμενος (αμιλλωμένη) εν τω βίω τούτω φρονήσει και δικαιοσύνη τούτο διαπράξω ου βία και απάτη. Ευόρκως ουν τας επαγγελίας ταύτας και απαρεγκλίτως τηρούντι, γένοιτο μοι ο Θεός βοηθός εν τω βίω.» ή εναλλακτικά «Επειδή η αξιοσέβαστη Σχολή των Μηχανολόγων Μηχανικών με έκρινε άξιο/-α να με συμπεριλάβει στους διδάκτορες της, με εισήγηση του Κοσμήτορα της και με τη σύμφωνη γνώμη του Πρύτανη, δίνω την ακόλουθη υπόσχεση: Σε όλη τη ζωή θα καλλιεργήσω την επιστήμη, συνδέοντας την με την καλοσύνη και την ηθική, και θα επιδιώξω όχι μόνο να φαίνομαι αλλά και να είμαι άριστος/-η στη ζωή μου. Με όλες μου τις δυνάμεις θα στηρίξω τις πνευματικές δραστηριότητες σύμφωνα με την επιστήμη. Θα επιδοθώ σε συναγωνισμό και άμιλλα για κάθε ωραίο έργο σε αυτή τη ζωή, και θα το φέρω σε πέρας με τη δύναμη του νου και με δικαιοσύνη, όχι με βία και απάτη. Εφόσον τηρήσω αυτές τις υποσχέσεις μου απαρέγκλιτα, σύμφωνα με την υπόσχεση που δίνω, ας γίνει ο Θεός βοηθός στη ζωή μου».

θ) Μετά την αναγόρευση, η Σχολή υποχρεούται να ενημερώσει το μητρώο Διδακτόρων του ΕΜΠ, που φυλάσσεται στο Τμήμα Μεταπτυχιακών Σπουδών και Έρευνας, βάσει του οποίου εκτυπώνονται τα Διδακτορικά Διπλώματα.

Άρθρο 9
Λογοκλοπή και Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας Διδακτορικών Διατριβών

α) Ο ΥΔ υποχρεούται να αναφέρει με τον ενδεδειγμένο τρόπο αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η λογοκλοπή, δηλαδή η αντιγραφή και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου - δημοσιευμένης ή μη - χωρίς τη δέουσα αναφορά θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα και μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της ΓΣ της Σχολής για διαγραφή του ΥΔ, αφού προηγουμένως του δοθεί η δυνατότητα να εκθέσει, προφορικώς ή γραπτώς, τις απόψεις του επί του θέματος. Επιπλέον, οι ΥΔ που έχουν χρησιμοποιήσει εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης (Artificial Intelligence, AI) για την εκπόνηση μέρους της Διδακτορικής τους Διατριβής, θα πρέπει στο προοίμιο του κειμένου να περιλάβουν και «Δήλωση σχετικά με τη χρήση δημιουργικής Τεχνητής Νοημοσύνης (generative AI) και τεχνολογιών υποβοηθούμενων από Τεχνητή Νοημοσύνη κατά τη διαδικασία της συγγραφής», όπου θα δηλώνουν ποιο εργαλείο χρησιμοποίησαν και για ποιο λόγο. Επίσης, κάθε Διδακτορική Διατριβή θα πρέπει να περιλαμβάνει -σε ξεχωριστή σελίδα πριν από τον πίνακα περιεχομένων- υπεύθυνη δήλωση περί μη λογοκλοπής, η οποία υπογράφεται από τον ΥΔ.

β) Η έρευνα, που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της Διδακτορικής Διατριβής, αποβλέπει πρωτίστως στην εκπαίδευση του ΥΔ και στην απόκτηση ερευνητικής εμπειρίας που απαιτείται για την απονομή του διδακτορικού τίτλου, καθώς και για την περαιτέρω σταδιοδρομία αυτού, ενώ η εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής, λόγω της φύσης της, μπορεί να εντάσσεται σε ερευνητικές ομάδες και Επιστημονικούς Υπεύθυνους σε συγκεκριμένο τομέα της επιστήμης, συχνά στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων. Σε κάθε περίπτωση όμως, ο συγγραφέας της Διδακτορικής Διατριβής είναι ο δικαιούχος του περιουσιακού και ηθικού δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας του περιεχομένου της Διατριβής του, σύμφωνα με τον ν. 2121/1993, όπως ισχύει.

γ) Τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας (λ.χ. εφευρέσεις, πατέντες), που ενδεχομένως προκύψουν από τα αποτελέσματα της έρευνας της Διδακτορικής Διατριβής ή ερευνητικών προγραμμάτων, ανήκουν τόσο στον Διδάκτορα όσο και στον/στους Επιβλέποντα/-οντες Καθηγητή/-ές και σε άλλους ερευνητές που μετέχουν στην ερευνητική ομάδα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

δ) Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που προκύπτουν μετά το πέρας της Διδακτορικής Διατριβής λόγω της συνέχισης της αντίστοιχης έρευνας στο εργαστήριο ανήκουν αποκλειστικά στον/στους Επιστημονικό/-ούς Υπεύθυνο/-ους της συγκεκριμένης φάσης της έρευνας ή και σε άλλους ερευνητές. Για τα θέματα αυτά μπορεί να υπογραφεί σύμβαση μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών σε οποιοδήποτε στάδιο της έρευνας.

Άρθρο 10
Βιομηχανικά Διδακτορικά

α) Υποψήφιοι που πληρούν τις προϋποθέσεις εγγραφής σε προγράμματα Διδακτορικών σπουδών δύνανται να υποβάλουν αίτηση για την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής σε συνεργασία με επιχείρηση ή βιομηχανία, που εδρεύει ή παράρτημά της λειτουργεί στην ημεδαπή, η οποία αφορά στη διεξαγωγή βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών. Επίσης, μπορούν να υποβάλλουν αίτηση ΥΔ για τους οποίους δεν έχει παρέλθει ένα (1) ημερολογιακό έτος από την ημερομηνία αποδοχής της αίτησής τους και εγγραφής τους στο πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών και δύναται το θέμα (ή το αντικείμενο) της Διδακτορικής Διατριβής τους να μετατραπεί, κατά τον ορισμό του Βιομηχανικού Διδακτορικού του παρόντος άρθρου σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο. Πιο συγκεκριμένα, ο έλεγχος των προϋποθέσεων επιλογής των υποψήφιων διδακτόρων, πραγματοποιείται από τη ΓΣ της οικείας Σχολής, ενώ για τους ήδη εγγεγραμμένους σε πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών, η απόφαση της ΓΣ λαμβάνεται έπειτα από έγγραφη θετική εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Εφόσον η αίτηση αυτή γίνει δεκτή, εφαρμόζονται οι ειδικότερες διαδικασίες που προβλέπει το ισχύον νομικό πλαίσιο για την εκπόνηση των βιομηχανικών Διδακτορικών.

β) Η συνεργαζόμενη επιχείρηση ή βιομηχανία υποδεικνύει έναν (1) εκπρόσωπό της με εμπειρία και γνώση σχετική με το αντικείμενο της Διδακτορικής Διατριβής, που έχει ως καθήκοντα την καθοδήγηση του υποψήφιου διδάκτορα. Ο εκπρόσωπος της επιχείρησης ή βιομηχανίας δύναται να συμμετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στις συνεδριάσεις της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, καθώς και στις αντίστοιχες της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής εκφράζοντας τις απόψεις του.

γ) Με πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ του ΕΜΠ, της συνεργαζόμενης επιχείρησης ή βιομηχανίας και του υποψήφιου διδάκτορα, το οποίο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του ΕΜΠ, κατόπιν εισήγησης της ΓΣ της Σχολής, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι συνεργασίας για την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής στην επιχείρηση ή τη βιομηχανία και την εξαγωγή των ερευνητικών αποτελεσμάτων, τη χρήση υποδομών του εξοπλισμού του ΕΜΠ, αν η έρευνα διεξάγεται εντός του ΕΜΠ, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα κάθε συμβαλλόμενου μέ-

ρους, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού ή Οδηγού Μεταφοράς Τεχνολογίας, επί του έργου που διεξάγεται κατά τη διάρκεια εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής.

δ) Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής ο υποψήφιος διδάκτορας δύναται να διεξάγει, εν όλω ή εν μέρει, την ερευνητική του δραστηριότητα σε χώρους της επιχείρησης ή βιομηχανίας, μετά από σύμφωνη γνώμη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζονται η υποστήριξη και η καθοδήγηση από τον επιβλέποντα και εφαρμόζονται οι διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του ΕΜΠ και του παρόντος κανονισμού.

ε) Οι υποψήφιοι Διδάκτορες του παρόντος έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής προόδων, που προβλέπονται στο παρόν ΠΚΔΣ.

στ) Επιχειρήσεις ή βιομηχανίες που εδρεύουν ή έχουν παράρτημα στην ημεδαπή δύναται να χρηματοδοτούν, εν μέρει ή εν όλω, την εκπόνηση βιομηχανικού διδακτορικού. Η οικονομική διαχείριση της χρηματοδότησης πραγματοποιείται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του ΕΜΠ. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου/προγράμματος καθορίζεται με το πρωτόκολλο συνεργασίας της παρ. (γ) του παρόντος άρθρου.

ζ) Οι υποψήφιοι Διδάκτορες που εκπονούν βιομηχανικά Διδακτορικά, κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, ασφαλίζονται με βάση το ισχύον νομικό πλαίσιο. Η υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών βαρύνει τη συνεργαζόμενη επιχείρηση ή βιομηχανία, εκτός εάν η εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής χρηματοδοτείται μέσω της επιχείρησης ή της βιομηχανίας για την εκτέλεση έργου/προγράμματος μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), οπότε οι ασφαλιστικές εισφορές δύνανται να βαρύνουν τον προϋπολογισμό του χρηματοδοτούμενου έργου/προγράμματος του Ε.Λ.Κ.Ε. Υπόχρεος για την τήρηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων και την καταβολή εισφορών παραμένει η συνεργαζόμενη επιχείρηση ή βιομηχανία.

η) Η εκπόνηση βιομηχανικού Διδακτορικού σύμφωνα με το παρόν άρθρο δύναται να χρηματοδοτείται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και επιχειρήσεις ή βιομηχανίες, που εδρεύουν ή λειτουργούν παράρτημα στην ημεδαπή.

θ). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων και Αθλητισμού καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την εκπόνηση βιομηχανικών διδακτορικών που χρηματοδοτούνται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Άρθρο 11
Τύπος και Απονομή Διδακτορικού Διπλώματος

α) Στους διπλωματούχους μηχανικούς πενταετούς φοίτησης απονέμεται ο τίτλος του «Διδάκτορος Μηχανικού του ΕΜΠ», ενώ σε όσους/-ες δεν κατέχουν δίπλωμα μηχανικού απονέμεται ο τίτλος του «Διδάκτορος του ΕΜΠ». Δεν απονέμεται βαθμός Διδακτορικού Διπλώματος, ούτε αριθμητικώς ούτε με χαρακτηρισμό.

β) Με ευθύνη του Τμήματος Μεταπτυχιακών Σπουδών και Έρευνας εκδίδονται κατ’ έτος τα Διδακτορικά Διπλώματα με την ηλεκτρονική υποστήριξη της Διεύθυνσης Πληροφορικής του ΕΜΠ. Αφού υπογραφούν από τους αρμόδιους, ενημερώνονται οι Διοικητικές Υπηρεσίες του Ιδρύματος και (κατά περίπτωση) το ενημερωτικό δελτίο του ΤΕΕ, προκειμένου να παραληφθούν από στους Δικαιούχους.

γ) Μετά την αναγόρευση, ο νέος Διδάκτορας λαμβάνει πιστοποιητικό, που εκδίδει η αντίστοιχη Σχολή, στο οποίο αναγράφεται ο τίτλος της Διδακτορικής Διατριβής.

δ) Το Διδακτορικό Δίπλωμα και το πιστοποιητικό χορηγούνται στην ελληνική γλώσσα και στην αγγλική γλώσσα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Διδακτορικός τίτλος που χορηγήθηκε είναι δυνατόν να ανακληθεί σε περίπτωση που αποδειχθεί εκ των υστέρων ότι το σύνολο ή μέρος της Διδακτορικής Διατριβής αποτελεί προϊόν λογοκλοπής. Η αφαίρεση του Διδακτορικού Διπλώματος γίνεται μετά από πλήρως τεκμηριωμένη εισήγηση της ΓΣ της οικείας Σχολής και απόφαση της Συγκλήτου ΕΜΠ.

Οι Διδακτορικές σπουδές που προσφέρονται από τις Σχολές του ΕΜΠ υπόκεινται σε εξωτερική αξιολόγηση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Ακολουθεί ο τύπος διδακτορικού διπλώματος στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΑΠΟΝΕΜΕΙ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΔΙΠΛΩΜΑ ΤΟΥ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΤΟΥ Ε.Μ.Π.

Στον

.....

Ο ΟΠΟΙΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΕ ΔΙΑΤΡΙΒΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ

(π.χ.) ΡΕΥΣΤΩΝ

Η ΑΝΑΓΟΡΕΥΣΗ ΕΓΙΝΕ.....

ΑΘΗΝΑ,.....

Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΓΕΝ. Δ/ΣΗΣ ΔΙΟΙΚ. ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ο ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

HELLENIC REPUBLIC

THE NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ATHENS

BY RECOMMENDATION OF THE SCHOOL

OF MECHANICAL ENGINEERING

AWARDS THE PRESENT DEGREE

OF DOCTOR OF PHILOSOPHY IN ENGINEERING OF THE N.T.U.A.

To

.....

WHO CONDUCTED THESIS RESEARCH IN THE

DEPARTMENT (e.g.) of Fluids Engineering

DATE CONFERRED:.....

ATHENS,.....

THE RECTOR

THE HEAD OF THE

DEPARTMENT OF

ADMINISTRATIVE SUPPORT

AND STUDIES

THE DEAN OF THE SCHOOL

Άρθρο 12
Μεταβατικές διατάξεις

Ο παρών Κανονισμός τίθεται σε εφαρμογή άμεσα μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για όσους ΥΔ έχουν ήδη επιλεγεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος Κανονισμού:

α) Οι επιβλέποντες και οι Συμβουλευτικές Επιτροπές τους δεν μεταβάλλονται. Τυχόν αλλαγές που θα απαιτηθούν αργότερα γίνονται σύμφωνα με το παρόν ΠΚΔΣ.

β) Τα μαθήματα που παρακολουθούν οι ΥΔ (καθώς και οι απαλλαγές από αυτά) ισχύουν όπως έχουν ήδη εγκριθεί από τη ΓΣ της Σχολής, ενώ οι υποχρεώσεις των ΥΔ παραμένουν όπως ίσχυαν πριν την έναρξη της ισχύος του παρόντος Κανονισμού.

γ) ΥΔ που έχουν επιλεγεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος Κανονισμού και τους έχουν ορισθεί μαθήματα προς παρακολούθηση από τη ΓΣ της Σχολής, μπορούν να ζητήσουν να απαλλαγούν από ένα ή περισσότερα από αυτά, εάν στο μεταξύ έχουν αποκτήσει πτυχίο επιπέδου Master σε σχετικό αντικείμενο, ή το Δίπλωμα τους έχει αναγνωριστεί ως τέτοιο.

δ) Οι υποψήφιοι Διδάκτορες που απέκτησαν τριμελή συμβουλευτική επιτροπή πριν από έξι (6) και πλέον έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος ΠΚΔΣ και δεν έχουν ακόμα ολοκληρώσει τη Διδακτορική Διατριβή τους, καλούνται σε ειδική συνέλευση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών της Σχολής. Στη συνέλευση αυτή, με την παρουσία και της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, αποφασίζεται αιτιολογημένα αν η εκπόνηση της Διατριβής θα διακοπεί οριστικά ή θα συνεχισθεί με μέγιστο χρονικό όριο παράτασης δύο (2) ακόμα έτη. Σε περίπτωση μη παρουσίας των ενδιαφερομένων ΥΔ ενώπιον της Επιτροπής Μεταπτυχιακών, ή μη κατάθεσης εκ μέρους τους γραπτού υπομνήματος, η ΓΣ της Σχολής προχωρεί αυτοδίκαια στη διαγραφή τους από τα μητρώα των ΥΔ της Σχολής.

ε) Για όσους ΥΔ έχουν οριστεί οι Επταμελείς Εξεταστικές Επιτροπές, η διαδικασία συνεχίζεται με βάση το πλαίσιο που ίσχυε όταν αυτή ορίστηκε.

στ) Σε όλους τους ΥΔ, οι οποίοι έχουν εγγραφεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, δίνεται η δυνατότητα παράτασης τριών (3) ετών και στην συνέχεια ακολουθούνται οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 22 Ιουνίου 2026

Ο Πρύτανης

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Καποδιστρίου 34, 104 32 Αθήνα
Τηλ. Κέντρο 210 5279000
Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ
στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**
02039620107260012